

KNIHOVNÍK

Viac než len metodický časopis
pre verejné knižnice okresov
Trenčín, Nové Mesto n/V, Bánovce n/B a Myjava

2/2020

Pandémia vrátila knihám zlatý lesk

Karanténne opatrenia potvrdili, že knihy stále patria k najžiadanejším komoditám dnešného sveta.

Viac sa dočítate na 7. a 16. strane.

TRENČIANSKA KNIŽNICA JUBILUJE, OSLÁVILA 95 ROKOV

Výstavou dobových artefaktov, multimediálnou prezentáciou historických mílnikov a spoločenským stretnutím si v trenčianskej knižnici vo februári pripomenuli 95. výročie jej založenia. Súčasťou expozície sú fotografie, archívne dokumenty a výber z inventára.

» s. 6

SLÁVNÝ TRENČIANSKY HOKEJOVÝ RODÁK PREZRADIL, AKÉ KNIHY PREFERUJE

Po historicky prvom priamom prenose z podujatia na pôde Verejnej knižnice M. Rešetku v Trenčíne otvorila fanúšikom svoje literárne komnaty ďalšia významná osobnosť z Trenčína. Hostom jubilejného 20. vydania talkšou „Povedz mi, čo čítaš...“ bol hokejista ZDENO CHÁRA.

» s. 8

TOTO LETO JE INÉ. O PRÁZDNIHOVÉ TVORIVÉ DIELNE VŠAK DETI NEPRIŠLI

Oddýchnuť si musíme všetci. Aby však relax neskázol do prázdninového útlmu, deťom ponúkame účinný liek: zopár prečítaných kníh v kombinácii s kreatívnym balíčkom aktivít na letné témy. Presvedčte sa denne na našich pracoviskách s literatúrou pre deti a mládež!

» s. 18

Úvod(ník)	3
Prečítali sme za vás: aktuality zo sveta knižníc	4
Slovenské mobilné aplikácie vhodné pre knižnice	4
Najkrajšie knihy Slovenska 2019	4
Prvý zákon o verejných knižniciach	5
Projekty podporené Fondom na podporu umenia	5
Nové štandardy pre verejné knižnice	5
Obnova knižničného fondu	5
Trenčianska knižnica jubiluje	6
Vydezinfikovanú knižnicu znovu otvorili 11. mája. Po korona-prestávke počítali čitateľov v tisícoch	7
Čítajte s nami online: E-knihy pre všetkých	7
INTERVIEW s hokejistom Zdenom Chárom: „Preferujem knižné príbehy podľa skutočných udalostí“	8
Fotogaléria podujatí vo VKMR v prvom polroku 2020	10
LITERÁRNY KLUB: O digitálnom opojení	12
Jaroslav Daniš: Vírus a karanténa	12
Propozície 28. ročníka celoslovenskej Literárnej súťaže Jozefa Braneckého	13
Výsledky 18. ročníka literárnej súťaže Píšem, píšeš, píšeme	14
Knihy svietia na cestu z krízy. Čo čítali literáti počas pandémie?	16
OBRAZOM: Následky a rekonštrukcia havárie vody vo VKMR na Jaselskej ulici v Trenčíne	18
DETSKÁ STRÁNKA: Letné tvorivé dielne frčia v plnom prúde	19

FOTOGRAFIA NA OBÁLKE: Pracovníčka Verejnej knižnice Michala Rešetku v Trenčíne počas dezinfekcie knižničného fondu oddelenia odbornej literatúry pred znovuotvorením knižnice v máji 2020. Foto: VKMR.

Milé naše čitateľky, milí čitatelia,

uplynulo niekoľko mesiacov a náš časopis sa opäť uchádza o Vašu pozornosť.

V úvode Vám prinášame informácie o nových slovenských mobilných aplikáciách vhodných nielen pre knižnice.

V mozaike sme si pripomenuli jubilujúcu trenčiansku knižnicu, a taktiež sme priniesli informácie o znovuo tvorení knižnice po korona-prestávke a sprístupnení e-knÍh.

Na nasledujúcich stránkach Vám prinášame rozhovor s hokejistom Zdenom Chárom, ktorý bol hosťom jubilejného 20. vydania talkšou „Povedz mi, čo čítaš a ja ti poviem, kto si“. Pre milovníkom poézie sme uverejnili ukážku z literárnej tvorby pána Jaroslava Daniša, ktorý je členom Literárneho klubu OMEGA v Trenčíne.

Ďalej sa dočítate o výsledkoch literárnej súťaže Píšem, píšeš, píšeme..., ktorej vyhodnotenie prebehlo tradične v trenčianskej knižnici, avšak netradične bez účasti mladých literárnych talentov.

V závere sme trochu vyspovedali literátov a osobnosti trenčianskeho regiónu ohľadom čítania knÍh počas pandémie. Ich vyjadrenia si môžete prečítať v "spätnom zrkadle".

Prajeme Vám príjemné čítanie a krásne leto!

Ing. Gabriela Krokvičková
riaditeľka Verejnej knižnice M. Rešetku v Trenčíne

PREČÍTALI SME ZA VÁS • AKTUALITY ZO SVETA KNIŽNÍC

Books from Slovakia

Novinky o slovenskom literárnom dianí vo svete, ohlasy a recenzie diel slovenských autorov publikovaných v cudzích jazykoch môžu naši i zahraniční záujemcovia nájsť v anglickej verzii webstránky Literárneho informačného centra.

Portál Books from Slovakia okrem iného ponúka rozhovory so slovenskými autormi preložené do angličtiny, články o prezentáciách slovenskej literatúry a autorov na medzinárodných knižných veľtrhoch či fes-

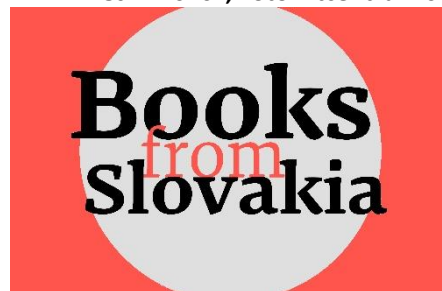
tivaloch. Tiež poskytuje informácie o čítačkách slovenských autorov a literárnych podujatiach v zahraničí.

Súčasťou portálu sú i podcasty LIT_CAST Slovakia a LIT_CAST Slowakei o slovenskej literatúre v anglickom a nemeckom jazyku. Ich moderátormi sú Júlia Sherwood a Michal Hvorecký, ktorí do virtuálneho štúdia pozývajú rôznych hostí, predovšetkým prekladateľov slovenskej literatúry, zahraničných vydavateľov a odborníkov na slovenskú literatúru v zahraničí.

Adresa portálu je www.litcentrum.sk/en.

Dostupné sú i jeho profily na Facebooku a Instagrame pod názvom Books from Slovakia.

■ **ZDROJ:** mksr.sk; **Foto:** litcentrum.sk

SLOVENSKÉ MOBILNÉ APLIKÁCIE VHODNÉ PRE KNIŽNICE

Mobilné aplikácie dokážu obohatiť mnohé vzdelávacie akcie v knižnici, dokonca sa dajú stiahnuť zdarma.

Príkladom aplikácie, ktorá môže poslúžiť ako sprievodca po literárnom náučnom chodníku je Literárny náučný chodník Turca. Aplikácia takéhoto druhu môže byť zaujímavá nielen pre návštevníkov knižnice, ale aj pre turistov, pričom podklady pre ňu pripraví knižnica. Môžu v nej byť informácie o osobnostiach, ich životopisy, popis diel, fotografie, audiokomentáre.

Aplikácia Majstri ducha približuje život a diela slovenských vedcov a vynálezcov.

Určená je najmä pre deti, obsahuje aj mapu Slovenska s vyznačenými miestami narodenia jednotlivých vedcov. Zaujímavá môže obohatiť vzdelávacie podujatia v knižnici.

Lentilkovanie je mobilná aplikácia, ktorá vznikla na podporu čítania detí. Motivuje ich tak, že im ponúka interaktívny kvíz

doplnený stierateľnými obrázkami, pričom otázky i obrázky sú z knihy Lentilky pre dedka Edka od Ivony Březinovej.

Podobným spôsobom ako Lentilkovanie je urobená i aplikácia Uhádni. Prostredníctvom stierateľných obrázkov deti zažijú okrem zábavy i poučenie.

Mobilná aplikácia Kvíz TANAP-u je príkladom spojenia zábavy, poučenia, súťaženia. Dokonca môže deti motivovať k tomu, aby kvíz absolvovali nielen v knižnici, ale aj vo Vysokých Tatrách.

DUKLA 44 je aplikáciou, ktorá dokáže zaujímavou formou zatriktívniť knihy či besedy venované tejto tematike našich dejín. Obsahuje informácie o vojenskej technike a významných osobnostiach, kvíz a tiež sa prostredníctvom nej môžu deti naučiť povstalecké piesne.

■ **ZDROJ:** Végh Norbert: *Prehľad slovenských mobilných aplikácií vhodných pre knižnice.*

In *ITlib*, 2020, roč. 24, č. 1, s. 34-35.

NAJKRAJŠIE KNIHY SLOVENSKA 2019

Zámerom súťaže je zvyšovanie výtvarnej úrovne a kvality polygrafického spracovania kníh. Jej hlavným usporiadateľom je BIBIANA.

Do posledného ročníka súťaže bolo prihlásených doteraz najviac kníh: 214.

CENA MINISTERSTVA KULTÚRY SR VYDAVATEĽSTVU ZA CELKOVÚ VÝTVARNÚ A TECHNICKÚ KVALITU KNIHY

Spolok sv. Vojtecha – VOJTECH, spol. s r.o., Trnava za knihu Dante Alighieri: Božská komédia

CENA MINISTERSTVA KULTÚRY SR AUTOROMI ZA VYNIKAJÚCE ILUSTRÁCIE

Katarína Vavrová za knihu Karel Jaromír Erben: Kytica

CENA MINISTERSTVA KULTÚRY SR AUTOROMI ZA VYNIKAJÚCU GRAFICKÚ ÚPRAVU

Jakub Dušička za knihu Zuzana Dušičková: Obchodná ulica

CENA MINISTERSTVA ŠKOLSTVA, VEDY, VÝSKUMU A ŠPORTU SR VYDAVATEĽSTVU ZA UČEBNICU

EXPOL PEDAGOGIKA, s.r.o., Bratislava za knihu Žilvinas Šilenas – Marija Vyšniauskaitė: Ekonómia v 31 hodinách

CENA ZVÄZU POLYGRAFIE NA SLOVENSKU TLAČIARNI ZA MIMORIADNE POLYGRAFICKÉ SPRACOVANIE

TBB, a.s., Banská Bystrica za knihu Miroslav Halák, Zuzana Kizáková a kol.: Marek Ormandík

CENA BIBIANY VYDAVATEĽSTVU ZA NAJKRAJŠIU DETSKÚ KNIHU

Vydavateľstvo BUVIK, s.r.o., Bratislava za knihu Ľudmila Podjavorinská: Žabiatko

CENA SLOVENSKEJ NÁRODNEJ KNIŽNICE ZA ŠTUDENSKÚ PRÁCU

▪ Ivana Miháliková za prácu Jean de La Fontaine: Bájky

▪ Nicol Hochholczerová za prácu Nicol Hochholczerová: Kde

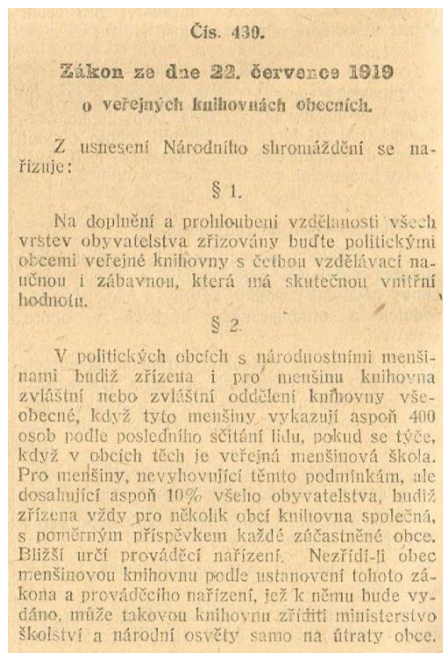
▪ Zuzana Kamhalová za prácu Miroslav Válek: Nite

▪ Kamila Kudláčková za prácu Kamila Kudláčková: Začarovaná blcha

■ **Zdroj:** <https://www.bibiana.sk/sk/ceny-udeleno-v-sutazi-najkrajšie-knihy-slovenska-2019>

PRVÝ ZÁKON O VEREJNÝCH KNIŽNICIACH

Zákon č. 430/1919 Sb. a nariadenie vlády Československej republiky č. 607/1919 Sb. zohrali významnú úlohu v dejinách knižníc v Čechách i na Slovensku. Zákon ukladal obciam povinnosť zriadiť knižnicu v každej obci štátu, čím sa stal prelomovým i z celosvetového hľadiska.

Na Slovensku sa systém verejných knižníc začal budovať v súlade s týmto zákonom na základe výnosu Referátu Ministerstva školstva a národnej osvety č. 1742 z 21. 3. 1925. V nariadení vlády sa uvádzalo, že cieľom verejnej knižnice je doplňovať a prehľbovať vzdelanosť obyvateľstva čítaním literatúry, ktorá má skutočnú vnútornú hodnotu. Tomu, čo by knižnica mala alebo nemala obsahovať bol tiež venovaný článok nariadenia: „*Spisy umělecky a obsahově bezcenné, výtvary nemravného rázu (díla pornografická), t. zv. krváky, detektivní a indiánské povídky, které senzáčním způsobem dráždí fantazii čtenářovu, pamphlety snižující tendenčně celé stavy nebo vrstvy obyvatelstva, jakož i díla směřující proti trvání a celistvosti státu československého nesmějí býti pojata do veřejných knihoven. Ministerstvo školství a národní osvěty si vyhrazuje uveřejňovati seznam spisů a výtvorů, které nutno vyloučiti z veřejných knihoven.*“

Zákon sa venoval i zariadeniu knižníc, napr. každá knižnica musela mať požičovňu kníh, čítareň časopisov, príručnú knižnicu. Zároveň žiadna časť knižnice nesmela byť zriadená v priestoroch, kde sa podávali alko-

holické nápoje. Verejné knižnice, ktoré boli zriadené v obciach s viac ako 10 000 obyvateľmi, museli mať i hudobné oddelenie. Knižnicu riadila 4- členná knižničná rada, v ktorej mali zastúpenie 2 členovia obecného zastupiteľstva, 1 jednatel miestnej osvetovej komisie a 1 návštevník knižnice, ktorý si pravidelne požičiaval knihy. Vo väčších obciach mohla mať knižničná rada aj 6 alebo 8 členov. Rada mala vplyv napr. na menovanie knihovníka a jeho pomocníkov, na riešenie umiestnenia knižnice, pri výbere kníh do knižnice.

V menších obciach mali byť knižnice otvorené najmenej 30 týždňov do roka, v obciach s počtom obyvateľov nad 5000 zase 40 týždňov. V obciach nad 10 000 obyvateľov mali byť požičovňa, príručná knižnica a čítareň otvorené značnú časť každého dňa, pričom výpožičné hodiny sa mali určiť tak, aby vyhovovali väčšine obyvateľov danej obce.

■ **Zdroj: Prachárová Zuzana: 100 rokov prvého zákona o verejných knižniciach. In Knižnica, 2020, roč. 21, č. 1, s. 35-37**
https://snk.sk/images/Edicna_cinnost/Casopis_Kniznica/2020/Kniznica_2020_01.pdf
 Foto: archív VKMR

PROJEKTY PODPORENÉ FONDOM NA PODPORU UMENIA

Verejná knižnica Michala Rešetku v Trenčíne v roku 2020 realizuje projekty podporené Fondom na podporu umenia:

- **Doplnenie knižničného fondu v rámci podprogramu FPU 5.1.4 Akvizícia knižníc** / podpora z FPU: 20 000 €
- **Povedz mi, či čítaš...III. v rámci podprogramu 5.1.3 Podujatia, vzdelávacie aktivity a odborná činnosť knižníc** / podpora z FPU: 1 500 €, Fond na podporu umenia je hlavným partnerom projektu
- **Vitajte v knižnici III. v rámci podprogramu 5.1.3 Podujatia, vzdelávacie aktivity a odborná činnosť knižníc** / podpora z FPU: 2 500 €, Fond na podporu umenia je hlavným partnerom projektu

■ MET; Foto: FPU

NOVÉ ŠTANDARDY PRE VEREJNÉ KNIŽNICE

Ministerstvo kultúry SR zverejnilo Metodické usmernenie na určenie štandardov pre verejné knižnice, ktoré nadobudne účinnosť 1. 9. 2020. Podklady usmernenia vypracovala Slovenská národná knižnica (Knižničný inštitút). Jeho cieľom je okrem iného stanoviť štandardy, ktoré definujú podmienky, aké majú spĺňať verejné knižnice, aby mohli plniť svoje úlohy na optimálnej úrovni.
<http://www.culture.gov.sk/vdoc/243/metodicke-pokyny-v-oblasti-kniznicneho-systemu-151.html>
http://www.culture.gov.sk/extdoc/8634/standard-pre-verejne-kniznice_01092020

OBNOVA KNIŽNIČNÉHO FONDU

V roku 2019 na základe žiadosti o poskytnutie dotácie z Fondu na podporu umenia boli Verejnej knižnici Michala Rešetku v Trenčíne poskytnuté finančné prostriedky vo výške 1 500 € na projekt: Obnova knižničného fondu. Finančné prostriedky umožnili knižnici doplniť knižničný fond o 160 nových kníh zo všetkých vedných odborov a krásnej literatúry, pôvodnej slovenskej a prekladovej pre všetky vekové kategórie. Z vlastných finančných prostriedkov knižnica poskytla na tento projekt 94,10 €, z ktorých bolo zakúpených 6 kníh. Spolu bolo zakúpených 166

knižničných jednotiek. Z tematického hľadiska je ich zloženie nasledovné: literatúra pre dospelých 100 kn. j., z toho náučná 23 kn. j. a literatúra pre deti a mládež 66 kn. j., z toho náučná 4 kn. j. Na centrálne pracoviská knižnice bolo zakúpených 88 kn. j. a pobočky 78 kn. j. Východiskami pri výbere nových titulov boli požiadavky používateľov knižnice na aktuálne a kvalitné knižničné dokumenty. Z pridelených finančných prostriedkov bolo 22,78% použitých na nákup kníh, ktoré boli vydané s podporou Fondu na podporu umenia. Zakúpených bolo 36 kníh

podporených Fondom na podporu umenia za 341,78 €. Finančné prostriedky pridelené z dotačného Fondu na podporu umenia v oblasti akvizície knižničného fondu predstavujú reálny prínos, ktorého hodnota je vyjadrená vyššou kvalitou knižnično-informačných služieb poskytovaných našou knižnicou, no najmä spokojnosťou našich používateľov. Vo všetkých knižničných jednotkách zakúpených z dotačných prostriedkov je označené, že ich nákup bol realizovaný s finančnou podporou Fondu na podporu umenia.

■ **DANKA STUPAVSKÁ**

TRENČIANSKA KNIŽNICA JUBILUJE

Výstavou dobových artefaktov, multimedialnou prezentáciou historických míľnikov a spoločenským stretnutím si v trenčianskej knižnici pripomenuli 95. výročie jej založenia.

Súčasťou expozície v budove na Hasičskej ulici sú tematické fotografie, archívne dokumenty a výber z inventára. Medzi vystavenými predmetmi nechýbajú pečiatky, diskety, preukazy, písací stroj, orientačné tabuľky či tlačivá pre medziknižničnú výpožičnú službu.

JUBILANTKA, KTORÁ IDE S DOBOU

„Trenčianskej knižnici k jej 95. narodeninám želim hlavne veľa spokojných čitateľov a dobrých kníh. Vzhľadom na aktuálnu situáciu aj krajšie priestory. Naše najbližšie plány smerujú k obnove knižničného fondu, zlepšeniu dostupnosti služieb vrátane nových informačných zdrojov a tiež k vytvoreniu ešte silnejšieho puta s čitateľskou verejnosťou,“ zhrnula riaditeľka

Verejnej knižnice Michala Rešetku v Trenčine (VKMR) Gabriela Krokvičková.

Medzi pozvanými hosťami nechýbali štátutári partnerských inštitúcií ani zástupcovia zriaďovateľa knižnice - Trenčianskeho

renesanciu čítania,“ zdôraznila na záver slávnosti v sídle VKMR.

Z MESTSKEJ, CEZ OKRESNÚ ĽUDOVÚ AŽ PO KRAJSKÚ

Pôvodná Mestská knižnica v Trenčine bola založená 14. februára 1925 v zmysle zákona č. 430/1919 Sb. o verejných obecných knižniciach. Disponovala fondom 400 zväzkov kníh, evidovala 76 čitateľov a vypožičiavanie zabezpečovala trikrát týždenne. V rokoch 1950–1978 poskytovala služby vo svojej prvej účelovej budove na Jaselskej ulici, kam sa o vyše tridsať rokov neskôr opäť presťahovala. Medzitým využívala priestory bývalého Okresného národného výboru na Námestí SNP.

K dôležitej pozícii v rámci celého Slovenska jej pomohlo získanie krajskej pôsobnosti v roku 1968.

V roku 1989 v trenčianskej knižnici nainštalovali prvý počítač. Od roku 1994 nesie v názve významného bernolákovsky orientovaného vzdelanca Michala Rešetku.

V súčasnosti knižnica sídli vo vlastnej budove na Hasičskej ulici, pozostáva zo šiestich pracovísk na území mesta, otvorená je šesť dní v týždni, eviduje takmer sedem tisíc registrovaných čitateľov a priemerne ju denne navštívi viac ako 350 používateľov.

■ PETER MARTINÁK; Foto: archív VKMR

samosprávneho kraja. Ďakovný list za organizáciu kultúrno-spoločenských podujatí a propagáciu komunitnej funkcie knižnice v Trenčine v zastúpení trenčianskeho župana Jaroslava Bašku odovzdala riaditeľke VKMR vedúca Oddelenia školstva, kultúry, mládeže a športu Úradu TSK Eva Žernovičová.

Ako doplnila vedúca knižnično-informačných služieb VKMR Sylvia Fabová, bez ľudí, záujemcov, podporovateľov, pracovníkov a bez čitateľov by bola knižnica len obyčajná budova. „Je to fenomén, ktorý odoláva režimom, názorom, že knihy sú prežitok, odoláva kríze čítania, zvláda konkurenciu elektronických kníh, ponúka moderné technológie a je pripravený aj na

95

ROKOV

1925-2020

VEREJNÁ
KNIŽNICA
MICHALA
REŠETKU
V TRENČINE

KNIŽNICA, KTORÁ IDE S DOBOU

VYDEZINFIKOVANÚ KNIŽNICU ZNOVU OTVORILI 11. MÁJA. PO KORONA-PRESTÁVKE POČÍTALI ČITATEĽOV V TISÍCOCH

Po dvoch mesiacoch zasvietilo svetlo na konci tunela aj pre čitateľov trenčianskej knižnice. Literárne obzory si môžu opäť rozširovať od pondelka 11. mája 2020.

Ako doplnila riaditeľka VKMR Gabriela Krokvičková, hoci trenčianska knižnica musela kvôli pandémie koronavírusu svoje brány pre čitateľov dočasne zatvoriť (od 10. 3. 2020), život v nej sa úplne nezastavil. „Do konca marca sme museli obnoviť priestory po havárii v oddelení beletrie, čo sa nám aj podarilo. Počas apríla došlo k vymaľovaniu priestorov centrálnej evidencie a vstupných miestností v budove na Jaselskej ulici. Aktivity pre verejnosť sme postupne preniesli na sociálne siete. Deti i dospelých sme viedli k čítaniu z pohodlia domova formou tradičného Dňa ľudovej rozprávky či cez rôzne literárne súťaže. Zároveň sme doslova každému umožnili bezplatný prístup k e-knihám. Medzičasom sa nám podarilo odvyselať aj

historicky prvý priamy prenos z nášho kultúrneho podujatia.“

Sankcie za nevrátené knihy počas zatvorenia knižnice nevznikli, výpožičná doba bola aktuálne predĺžovaná, upomienky sa čitateľom neposielali.

NAPRIEK OBMEDZENIAM TAKMER 250 ČITATEĽOV DENNE

Za prvý mesiac od znovuoživenia zaznamenala Verejná knižnica M. Rešetku v Trenčíne návštevnosť atakujúcu čísla z najfrekvencovanejších týždňov v roku.

Dopyt po literatúre neznížili ani povinné bezpečnostno-hygienické opatrenia. Podľa riaditeľky G. Krokvičkovej sa ukázalo, že ako ľuďom chýbali knihy, tak knihovníkom chýbali čitateľa. „Od 11. mája do 11. júna sme obslúžili 7 323 návštevníkov, čo v priemere predstavuje takmer 250 denne. Za sledované obdobie si z nášho fondu vypožičali 26 328 titulov. Novinku v podobe elektronických výpožičiek využilo 108

záujemcov, ktorí si stiahli 244 e-kníf," zosumarizovala G. Krokvičková.

Ako podotkla, z hľadiska štatistiky vyčnieval najmä druhý júnový pondelok, keď do trenčianskej knižnice zavítalo 710 návštevníkov.

POSTUPNE SPRÍSTUPNILI VŠETKY ODDELENIA

Od 1. júla trenčianska knižnica funguje v režime, ktorý až na pár výnimiek korešponduje s obdobím pred zavedením opatrení v súvislosti s koronavírusom SARS-CoV-2. Na základe opatrenia Úradu verejného zdravotníctva SR je však vstup do priestorov knižnice naďalej možný len s ochranným rúškom na tvári a pri dodržiavaní bezpečnej vzdialenosti. V záujme eliminácie možných bezpečnostných rizík zostávajú vrátené knihy pred ďalšou výpožičkou izolované v špeciálnej miestnosti sterilizované germicídnym žiaričom.

■ PETER MARTINÁK; Foto: archív

ČÍTAJTE S NAMI ONLINE: E-knihy pre všetkých

Karanténne opatrenia potvrdili, že knihy stále patria k najžiadanejším komoditám dnešného sveta. Aby ste sa k nim dostali jednoduchšie, sprístupnili sme pre všetkých čitateľov službu elektronickej výpožičky. Prostredníctvom aplikácie eReading vám ponúkame exkluzívny výber vyše 9000 e-kníf. Aplikácia je kompatibilná so zariadeniami s operačným systémom Android a iOS.

K stiahnutiu obľúbenej knihy stačí spraviť 5 jednoduchých krokov. Podrobný návod na využívanie e-výpožičiek vo VKMR nájdete na webe trenčianskej knižnice.

■ PM; Foto: archív VKMR

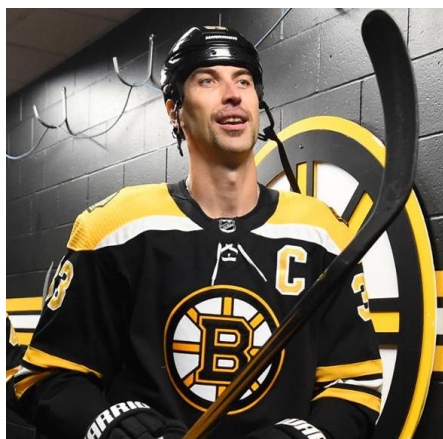

ZDENO CHÁRA: „PREFERUJEM KNIŽNÉ PRÍBEHY PODĽA SKUTOČNÝCH UDALOSTÍ“

Po historicky prvom priamom prenose z kultúrno-spoločenského podujatia na pôde Verejnej knižnice Michala Rešetku v Trenčíne, v rámci ktorého mohla verejnosť besedovať online so spisovateľkou a režisérkou Barborou Kardošovou, otvorila fanúšikom svoje literárne komnaty aj ďalšia významná osobnosť z Trenčína.

Hostom jubilejného 20. vydania talkšou „Povedz mi, čo čítaš a ja ti poviem, kto si“ bol hokejista ZDENO CHÁRA. Je držiteľom Norrisovej trofeje pre najlepšieho obrancu NHL, prvý zo Slovákov zdvihol nad hlavu slávny Stanleyho pohár s kapitánskym céčkom (Boston Bruins).

Podujatie ste mohli sledovať naživo (19. 6. 2020), záznam nájdete v archíve YouTube kanála trenčianskej knižnice.

• Zdeno, ty tráviš veľmi veľa času v lietadle pri presunoch z jedného miesta zápasu na iné. Málokto si to uvedomí, ale tieto vzdialenosti sú obrovské. Môžeš nám priblížiť, čo sa deje na palube lietadla profesionálneho hokejového tímu?

Presuny sú veľmi náročné, každý sa snaží čas tráviť inak. Niektorí si rád pospí, ďalší chlapci hrajú karty, niektorí pozerajú filmy. Ja som sa dal viac na čítanie, snažil som sa vždy priniesť niečo, z čoho by som mohol ťažiť alebo naučiť sa niečo. Vždy mám so sebou niečo na čítanie.

• Máš radšej knihy alebo časopisy?

Časopisy si takmer vôbec nekupujem, keďže publikované rozhovory alebo články sú dostupné na webe. Knihu nerád čítam cez elektronickú formu. Mám rád, keď ju držím v ruke a môžem si listy naozaj prevercať.

• Máš nejakú obľúbenú knihu? Je niečo, čo ťa naozaj oslovilo - obľúbený autor alebo konkrétne dielo?

Preferujem príbehy podľa skutočných udalostí. Zo športovo zameraných som

prečítal azda všetko o Michaelovi Jordani. Za neskutočne dobrú knihu považujem Dievča bez mena od Mariny Chapman. Dievča uniesli v Kolumbii, odhodili do pralesa, kde vyrastalo s opicami. Nakoniec ju lovci priviedli späť do civilizácie.

• Spomínaš knihy v angličtine. Dostane sa ti do rúk aj nejaká literatúra v slovenčine?

Áno, ale je to zriedkavé. Naposledy som prečítal slovenskú knihu Volali ma bitkár, ktorú napísal ako spoluautor bývalý hokejista Boris Valábik. Deväťdesiatpäť percent všetkých zdrojov, ktoré čítam sú v angličtine.

• Vráťme sa trošku do minulosti a podme si spomenúť na tvoje čitateľské začiatky. Bol si solidný žiak, najprv si navštevoval základnú školu na Bezručovej ulici, potom si prešiel do hokejovo slávnej Sedmičky na Hodžovej ulici. Vieme, že v špecificknej hokejovej triede bolo akosi iné naladenie, než v bežných triedach. Zaradil si sa do štandardu, resp. nechal si sa stiahnuť priemerom triedy? Alebo si aj trošku čítal?

Ak si dobre spomínam, myslím, že v piatom ročníku sa prestupovalo do programu hokejových tried. S chlapcami sme trávili množstvo času na ľade aj mimo neho, takže sme mali možnosť spoznať všetko o sebe i svojich rodinách. Čo sa týka čítania,

v tej dobe som naozaj asi využíval len to, čo bolo treba k učeniu do školy. V tých rokoch sme všetok čas trávili buď na tréningoch alebo hraním sa na ulici.

• Na strednú školu si nastúpil na Gymnázium Ľudovíta Štúra. To je ťažká škola. Ako sa ti tam darilo so slovenčinou a najmä teda s literatúrou? Bojoval si s profesorkami, alebo si bol poriadny a čítal aj povinnú literatúru?

Spomínam si, že kritériá na gymnázium boli trochu vyššie oproti tomu, čo som poznal dovtedy, keďže na základnej škole sme boli ako športová trieda trochu zvýhodňovaní. Na strednej škole nikoho nezaujímalo, že som prišiel ráno nevyspatý po víkendovom turnaji alebo unavený po ranom tréningu. Nikoho nezaujímalo, keď som nebol pripravený. Mal som to ešte o to ťažšie, že som časom musel dochádzať z Piešťan či Dubnice.

Čo sa týka literatúry, mali sme zaužívaný veľmi dobrý systém – aby sme nemuseli všetci čítať všetko, každý žiak spravil slohovú prácu o dvoch knihách z povinného čítania.

• Hneď po maturite si z Trenčína odišiel do Prahy, následne do New Yorku, potom do Ottawy. Keď už bolo jasné, že sa budeš živiť hokejom, rozhodol si sa študovať ďalej. Môžeš nám prezradiť tvoju špecializáciu?

Chcem doplniť, že na gymnáziu som dostal veľmi dobré základy angličtiny a nemčiny, v tomto smere v dobrom spomínam na pani profesorku Beátu Filipovú. Práve v juniorke v Prince George som ťažil z toho, čo ma naučila. V Otawe som s manželkou študoval štyri roky certifikovaný kurz finančného poradcu, považoval som to za výzvu, chcel som sa naučiť ako funguje zdaňovanie a finančné operácie.

V Bostone som začal robiť prednášky na Harvarde, kde som neskôr absolvoval jeden špeciálny študijný program zameraný na biznis v zábave, médiách a športe.

• Vraví sa, že všetko, čo sa človek naučí, tak sa mu v živote nejakým spôsobom zíde. Ty si teraz profesionálny hokejista. Máš pocit, že toto získané vzdelanie môžeš v živote ešte nejakým spôsobom zúročiť?

Neviem, či by som to nejako zúročoval. Skôr si myslím, že keď sa rozprávam s mojím dlhoročným daňovým poradcom a agentom o rôznych otázkach ohľadom investícií, tak aspoň mám nejaké mantinely, v ktorých sa môžem hýbať a vďaka tomu viem, o čom hovoria. Nemyslím si, že by som niekedy robil finančného poradcu, je to veľmi náročné, kritériá a pravidlá sa neustále menia, ale som rád, že som sa z toho niečo naučil.

• Vaša rodina trávi absolútnu väčšinu času v Spojených štátoch amerických. Ako je to s вашimi deťmi a slovenčinou? Čítal si im po slovensky? Aký vzťah majú ku knižkám?

Všetky tri naše deti sa narodili v USA, takže majú americké občianstvo, ale Slovensko bude pre nás vždy krajina, kde budeme brávať naše deti a vstúpať im našu kultúru. Slovenský jazyk je u nás do-

ma priorita, manželka Tatiana v tomto smere odvádza neuveriteľne dobrú prácu. Dobré domáce zázemie je pre mňa základ a Slovensko je pre nás akoby taká kotva, kde budeme vždy radi chodiť a našim de-

ťom ukazovať miesta, kde sme vyrastali.

■ ZUZANA MIŠÁKOVÁ, PM

Foto: VKMR (3), nhl.com (1)

Podujatie z verejných zdrojov finančne podporil Fond na podporu umenia.

FOTOGALÉRIA PODUJATÍ V TRENČIANSKEJ KNIŽNICI V 1. POLROKU 2020

Beseda s cestovateľkou Antoniou Dvoranovou „Na skok do Maroka“

Beseda s cestovateľkou Antoniou Dvoranovou „Na skok do Maroka“

Jarmila Zacher Pajpachová (vľavo): „Spoveď kamionistky“

Katarína Mayer (vľavo): „Gamblersky“; „Sama za seba“

Beseda s Róbertom Margočom a Jozefom Mikoláškom „Mjanmarsko a Laos“

Beseda s Róbertom Margočom a Jozefom Mikoláškom „Mjanmarsko a Laos“

Vojtech Brabenc: prednáška „Trenčianska Brezina včera a dnes“

Alan Dolog: prezentácia knihy „Naše dejiny úplne inak“

FOTOGALÉRIA PODUJATÍ V TRENČIANSKEJ KNIŽNICI V 1. POLROKU 2020

Cestovateľská beseda „Offroadové cesty manželov Hromníkovcov“

Cestovateľská beseda „Offroadové cesty manželov Hromníkovcov“

Prezentácia knihy Mateja Zámečníka „Zábudlivé Ginko“

Minitalent – prehliadka talentov detí z materských škôl

Povedz mi, čo čítaš a ja ti poviem, kto si... Kamil Mikulčík & Juraj Hrčka

Prednáška etnologičky Kataríny Nádaskej „Úloha mestského kata“

Momentka z historicky prvého priameho prenosu z podujatia v trenčianskej knižnici: Povedz mi, čo čítaš a ja ti poviem, kto si... Barbora Kardošová (5. 5. 2020)

PREMIÉROVÉ VYSIELANIE

Z KNIŽNICE NAŽIVO

Trenčianska knižnica v máji vstúpila do novej éry kultúrnych podujatí pre verejnosť. Z dôvodu (vtedy) pretrvávajúceho rozhodnutia o zákaze hromadných akcií spoločenskej povahy odvysielala historicky prvý priamy prenos z besedy organizovanej na domácej pôde. Talkšou herečky **ZUZANY MIŠÁKOVEJ** nielen o literatúre "Povedz mi, čo čítaš a ja ti poviem, kto si..." so spisovateľkou a režisérkou **BARBOROU KARDOŠOVOU** ste mohli sledovať cez YouTube kanál trenčianskej knižnice. Odkaz na živé vysielania i archívne záznamy nájdete na webe **VKMR** v pravom paneli.

O DIGITÁLNOM OPOJENÍ

(DO POZORNOSTI NIELEN ČLENOM LITERÁRNEHO KLUBU OMEGA V TRENČÍNE)

Literárny týždenník v dvojčísle 13–14/2020 uverejnil na titulnej strane zamyslenie predsedu nášho literárneho klubu Jána Maršálka s názvom Poznačenie digitálnym opojením. Spomínam si, že keď vyšla kniha Marka Bauerleina Najhlúpejšia generácia (Ako digitálna éra ohlupuje mladých Američanov a ohrozuje našu budúcnosť alebo Never nikomu pod 30), ktorú autor článku okrem kníh iných autorov spomína a cituje, bola v knižnici permanentne požičaná. Zaujal už len samotný názov. Ako Mark Bauerlein píše v predhovore vydania knihy z roku 2008, prudko a kriticky zareagovali médiá i verejnosť. Odznelo veľa rozpravov a diskusií na túto tému.

Knihu som si požičala a pomaly v nej listujem a čítam. Súhlasím s tým, čo napísal autor a ako zhodnotil situáciu „digitálneho opojenia“ Ján Maršálek. Obaja sa objektívne zaoberajú internetom, ktorý podľa nich dáva i berie. Uvádzajú, aké majú dnes ľudia možnosti cestovať, vzdelávať sa a slobodne konať. Osvietenie však nenastalo. Seriózne výskumy ukazujú, že ľudia málo využívajú

J. Maršálek (vpravo) počas uvedenia surrealistickej zbierky „Cesty“ člena LK Omega Dušana Láznického

techniku na vzdelávanie a kultúrne obhacovanie. Nad čítaním víťazí pozeranie – sledovanie rýchlo sa meniacich obrázkov a povrchných znakov, bez hlbšieho ponoru a ukotvenia.

„Povedzme si pravdu. Najhlúpejšia generácia prestane byť hlúpou len vtedy, keď uzná adolescenciu ako nižšiu sféru a dospelosť ako sféru občianskej, historic-

kej a kultúrnej uvedomelosti, ktorá ich privedie k trvalým ideám a snahám.“ (M. Bauerlein)

Myslím, že príspevok sa môže stať aj diskusnou témou literárneho klubu Omega na niektorom z budúcich stretnutí.

■ JANA POLÁKOVÁ, tajomníčka LK Omega
Foto: archív VKMR

JAROSLAV DANIŠ: VÍRUS A KARANTÉNA

KORONAVÍRUS

Oheň a síru, obrazne,
chrlí po celom svete.
Odkiaľ sa vzal, je otázne,
a nič mu nie je sväté.

Z netopiera či potkana,
z hada alebo líšky?
Problematická obrana,
problém už nielen čínsky!

Zasmradil celú planétu,
všade chaos a zmätok,
nie nepodobný náletu,
už sa kam schovať nieto.

Vo vládoch, v ľuďoch panika,
médiá cez kopirák...
Ťažký to údel básnika,
pozrieť sa na to inak.

Ale ja nie som poetom,
len trochu rýmom vládnem...
Vydržme, ľudstvo, po leto,
koronavírus padne!

Môžeme pomôcť si pri tom
aj bavneným rúskom
a tiež domácim pobytom!
Prejdeme touto skúškou?!

KARANTÉNA

Ten názov v slovníku sa nedal nájsť
a dnes si už s ním celý svet tyká,
neznámy výraz: COVID – 19,
zákerný jak otrávená dýka.

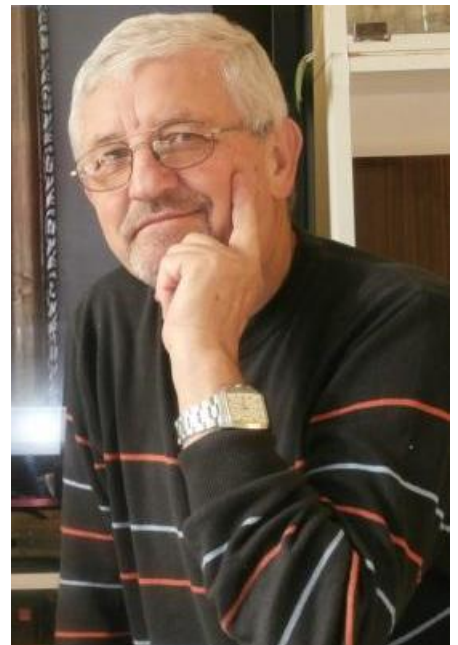
Už týždeň sme nevytiahli päty
z nášho bytu na prvom poschodí.
Slnko si provokatívne svieta
a na návštevu nikto nechodí.

Ulice prázdne jak po vymretí,
iba kde-tu náhliaci sa posol.
Na detskom ihrisku nieto detí.
Za rohom schováva sa tá s kosou.

Nezvyklé ticho, búrka sa ešte
ukrýva tam kdesi v hniezde chorom,
ale už ju predpovedá veštec
zo silných zábleskov za obzorom.

Neistota sa dá nožom krájať,
včerajšie istoty zhrdzaveli.
Stretáť sa môžeme najviac dvaja,
od ostatných už nás strach delí.

V televízii tá istá téma,
vracia sa stále jak bumerangy
/v úzadí vláda, súdy i gangy/:
KORONAVÍRUS a KARANTÉNA!

MATICA SLOVENSKÁ A MIESTNY ODBOR MATICE SLOVENSKEJ V TRENČÍNE
VEREJNÁ KNIŽNICA MICHALA REŠETKU V TRENČÍNE
v zriaďovateľskej pôsobnosti Trenčianskeho samosprávneho kraja
SPOLOK SLOVENSKÝCH SPISOVATEĽOV A MESTO TRENČÍN

vypisujú

XXVIII. ROČNÍK CELOSLOVENSKEJ LITERÁRNEJ SÚŤAŽE JOZEFA BRANECKÉHO PRE STREDOŠKOLÁKOV A DOSPELÝCH

Studňa sa tajne s dažďom zhovára

PROPOZÍCIE SÚŤAŽE

Žánre

I. PRÓZA • II. POÉZIA

Vekové kategórie

MLÁDEŽ (15 – 20 rokov) • DOSPELÍ

Tematické oblasti

a) Kríž je najväčšie znamienko plus

Táto časť súťaže je venovaná 260. výročiu narodenia kardinála, uhorského primasa a ostrihomského arcibiskupa Alexandra Rudnaya (* 1760 Považany), 70. výročiu Barbarskej noci, 5. výročiu úmrtia kardinála Jána Chryzostoma Korca. Literatúry faktu na tieto témy je veľa. Tešíme sa však na ich umelecko-literárne uchopenie.

b) bez obmedzenia žánru a témy

Vybrané práce budú uverejnené v tematickom bulletine.

Posielanie príspevkov do súťaže

- Tri exempláre napísané na PC / strojom pošlite na adresu: Verejná knižnica Michala Rešetku, Hasičská ulica č. 1, 911 82 Trenčín; jeden exemplár pošlite na e-mail: sylvia.fabova@vkmr.sk.
- V kategórii próza pošle súťažiaci najviac 3 samostatné, doteraz nepublikované práce, v kategórii poézia najviac 6 doteraz nepublikovaných básní.
- Príspevky do súťaže môžete posilať do **30. 9. 2020**. Práce doručené po tomto termíne nebudú zaradené do hodnotenia.
- Súťažiaci uvedú na každý exemplár čitateľne žáner, kategóriu, svoje meno, priezvisko, školu, adresu, telefonický a e-mailový kontakt.
- Odoslaním príspevku súťažiaci udeľuje organizátorovi súťaže súhlas so spracovaním osobných údajov. Za súťažiacieho, ktorý do termínu zaslania príspevku nedovršil vek 18 rokov, podpisuje súhlas so spracovaním osobných údajov jeho zákonný zástupca.
- Súťažiaci uvedú súhlas / nesúhlas s prípadným publikovaním svojho príspevku.
- Práce bude posudzovať odborná porota zložená z členov Spolku slovenských spisovateľov.
- Vyhodnotenie súťaže a vyhlásenie výsledkov sa uskutoční v októbri 2020. Presný termín autorom ocenených prác včas oznámime a zverejníme na webe www.vkmr.sk.

KONTAKT: Janka Poláková (mobil: 0910 176 524)

Inovecká 3/44, 911 01 Trenčín

Tešíme sa na Vaše príspevky!

VEREJNÁ KNIŽNICA MICHALA REŠETKU V TRENČÍNE

TRENČIANSKY SAMOSPRÁVNY KRAJ

vyhlasujú výsledky XVIII. ročníka
literárnej súťaže žiakov ZŠ a 8-ročných gymnázií Trenčianskeho kraja

PÍSEM, PÍŠEŠ, PÍŠEME...

POÉZIA

Kategória I

1. miesto: KAROLÍNA KULICHOVÁ (ZŠ na Školskej ulici v Handlovej)
2. miesto: LENKA DUTKOVÁ (ZŠ na Školskej ulici v Handlovej)
3. miesto: NIKOL VYSKOČOVÁ (ZŠ na Školskej ulici v Handlovej)

Kategória II

1. miesto: KRISTIÁN VRÁBEL (ZŠ v Pružine)
2. miesto: EMIL NEVLÁČIL (ZŠ na Kubranskej ulici v Trenčíne)
3. miesto: TAMARA LUCIAKOVÁ (ZŠ na Školskej ulici v Handlovej)

Kategória III

1. miesto: VERONIKA PLACHÁ (ZŠ na Mariánskej ulici v Prievidzi)
2. miesto: MATEJ SAPÁR (ZŠ v Dolných Vesteniciach)
3. miesto: FILIP ROSA (ZŠ v Partizánskom)

VEREJNÁ
KNIŽNICA
MICHALA
REŠETKU
V TRENČÍNE

TRENČIANSKY
SAMOSPRÁVNY
K · R · A · J

PRÓZA

Kategória I

1. miesto: NINA ZNAMENÁKOVÁ (ZŠ v Kanianke)
2. miesto: NINA KELLERIKOVÁ (ZŠ na Školskej ulici v Handlovej)
3. miesto: ŠIMON ŽITNÍK (ZŠ na Školskej ulici v Handlovej)

Kategória II

1. miesto: ALŽBETA TURIČIKOVÁ (ZŠ na Kubranskej ulici v Trenčíne)
2. miesto: TAMARA HOLLÁ (ZŠ na Gorazdovej ulici v Bánovciach nad Bebravou)
3. miesto: ŠIMON ORAVEC (ZŠ na Gorazdovej ulici v Bánovciach nad Bebravou)

Cena predsedníčky poroty: ELA PREKOPOVÁ (ZŠ s MŠ H. Gavloviča na Školskej ulici v Pruskom)

Kategória III

1. miesto: VERONIKA ŠTEFÁKOVÁ (Piaristické gymnázium Jozefa Braneckého v Trenčíne)
2. miesto: HANA HAMAJOVÁ (Piaristické gymnázium Jozefa Braneckého v Trenčíne)
3. miesto: ZUZANA MAREKOVÁ (ZŠ na Kubranskej ulici v Trenčíne)
3. miesto: VIKTÓRIA VÖRÖŠOVÁ (ZŠ na Gorazdovej ulici v Bánovciach nad Bebravou)

u. fond
na podporu
umenia

Podujatie z verejných
zdrojov podporil Fond
na podporu umenia.

TRENČÍN, 16. 6. 2020

VÝSLEDKY LITERÁRNEJ SÚŤAŽE PÍŠEM, PÍŠEŠ, PÍŠEME

Tradične v trencianskej knižnici, avšak výnimočne bez prítomnosti mladých literárnych talentov, vyhodnotili 18. ročník obľúbenej súťaže žiakov ZŠ a 8-ročných gymnázií Trenčianskeho kraja.

Ako poznamenala vedúca knižnično-informačných služieb VKMR Sylvia Fabová, z dôvodu dodržiavania protiepidemiologických opatrení sa účastníci počas vyhodnotenia nemohli stretnúť osobne, zverej-

nenie výsledkov však predstavuje očakávané vyvrcholenie súťaže. „Preto sme zvolili spôsob videozáznamu. Tento rok do knižnice prišlo 95 súťažných prác od 68 žiakov z trinástich zapojených škôl,“ doplnila S. Fabová s tým, že úroveň aktuálneho ročníka prostredníctvom video-dokrútky najvýstižnejšie posúdia členky odbornej poroty - Silvia Havelková (predsedníčka), Marta Halečková a Nora Hlubinová.

Odkaz na YouTube kanál trencianskej knižnice s video-reportážami z diania vo VKMR nájdete na webe v pravom paneli. Vyhodnotenie XVIII. ročníka literárnej súťaže Píšem, píšeš, píšeme z verejných zdrojov finančne podporil Fond na podporu umenia.

Ďakujeme za všetky doručené príspevky, víťazom srdečne blahozeláme!

■ RED; Foto: archív VKMR

Hore: členky odbornej poroty súťaže (zľava Nora Hlubinová, Silvia Havelková, Marta Halečková), vpravo dolu: vedúca KIS VKMR Sylvia Fabová

KNIHY SVIETIA NA CESTU Z KRÍZY: Čo čítali literáti počas pandémie?

Spisovatelia v období korony obmedzili osobné kontakty. Ich diskusie v knižniciach chýbali jednej i druhej strane. Plán s kultúrnymi podujatiami museli meniť aj vo VKMR. Zisťovali sme, aké miesto zastáva kniha počas pandémie, po ktorých tituloch siahli literáti a osobnosti s väzbami na náš región a čo vystihovalo ich dni v „núdzovom režime“.

ANTON BALÁŽ, prozaik, scenárista, dramatik, publicista

Keď sme na myjavských kopaniciach začali nosiť rúška, začítal som sa do „Denníkov Alberta Škarvana“ (kniha má takmer 500 strán, vyšla koncom roku 2019 v Slovenskej národnej knižnici v Martine), neprávom zabúdaného národovca, lekára, ktorý odmietol slúžiť v c.k. armáde, za čo mu odobrili lekársky diplom a musel sa podrobiť psychiatrickému liečeniu.

Pre nás je život na malej dedine oveľa fyzicky i psychicky znesiteľnejší aj bezpečnejší, zároveň aj sem dolieha, hoci len cez médiá, tá veľká nepohoda, v ktorej sa ocitol celý svet.

MILAN STANO, výtvarník, vydavateľ časopisu Kocúrkovo

Všetci naokolo vieme, že sme ohrození a bojíme sa. A proti strachu je humor ako stvorený. Humor ľudí zblízuje. Hneď so vznikom pandémie začali na túto tému vznikáť anekdoty. Vnímam ako povinnosť odľahčiť ťaživú náladu v spoločnosti a rozosmiať ľudí, hoci aj cez slzy. K našim zatvoreným dverám na domoch a bytoch by sme totiž mali otvoriť svoje okná pre ľudskosť, spolupatričnosť a optimizmus. Ako bonus pridávam pandemickú poučku: „Mali sme sa naučiť žiť a nie šiť!“

BARBORA KARDOŠOVÁ, scenáristka, dramaturgička

Môj deň je teraz takmer od rána do večera venovaný knižkám a ich rôznym podobám. Pri šúpaní mrkvy a kalerábu do polievky počúvam Nesbovu kriminálku „Nôž“. Výborná detektívka, odporúčam. Okrem toho čítam knižky pre deti

– ako prípravu na audio-nahrávanie. Počúvam čerstvo sfinalizované „Opice z našej police“, tie sme stihli nahráť so Zuzkou Kronerovou ešte pred korunou. Je to veselá knižka, teším sa, ako ju dec-ká aj rodičia budú spolu počúvať!

Keďže mám aj svoj bookclub, museli sme prejsť na režim online video call system. Zhodli sme sa, že žiadnu depku teraz čítať nemôžeme, musí to byť niečo vesele a najlepšie aj s presahom na dnešnú situáciu a vybrali sme audioknihu - aj vďaka najrýchlejšiemu spôsobu dodania a zároveň možnosti variť, prať a upratavať a pritom čítať počúvaním. Odporúčam všetkým geniálnu knihu o Apokalypse očami Terryho Pratchetta a Neila Gaimana „Dobrá znamení“. Kto pozná Pratchetta vie, že o humor a veselé filozofické úvahy nebude núdza. Je to inteligentná zábava, pri ktorej prestane-te aspoň na chvíľu brať vážne aj tie najhoršie správy. A to je jediná cesta, ako to v psychickom zdraví ustáť až do konca karantény, myslím.

JOZEF BANÁŠ, prozaik, autor viacerých bestsellerov

Môj životný spôsob v čase korony je, okrem stretnutí s priateľmi, novinármi či čitateľmi, navlas rovnaký ako v čase normálnom. Každý deň športujem, pracujem v záhrade a samozrejme píšem. Vstávam ráno o piatej, dám si ľadový kúpeľ v sude v záhrade. Práve som dokončil poslednú verziu románu „Nádherná smrť v Altaji“ s dvomi hlavnými hrdinami – Slovákom a altajským šamanom Četom. Čítam odbornú literatúru, na stolíku mám dva životopisné romány Stefana Zweiga: „Magellan“ a „Joseph Fouché“. Čítať životopisy inšpiratívnych osobností je skvelé dobíjanie pozitívnej energie najmä v časoch, aké prežívame teraz.

ANTONIA DVORANOVÁ, cestovateľka, pedagogička

Mňa asi viacerí poznajú kvôli tomu, že rada cestujem. Tak som sa vrhla na túto tematiku. Dočítala som knihu od Marcela Drlíka „Český lekár v srdci Afriky“. Popisuje nielen rok jeho dobrovoľníckej činnosti v Stredoafrickej republike, ale aj život domorodého obyvateľstva. Napriek ťažkostiam, ktoré musia denne prekonávať, sú plní optimizmu a nádeje. A to by sa teraz hodilo aj pre nás. Počas učenia na diaľku som k žiakom začala pristupovať inak, viac ich chápem. Dá sa

povedať, že pandémia urobila školskú reformu v oveľa kratšom čase, ako všetky predchádzajúce vlády...

MARTA GERGELYOVÁ, spisovateľka, prekladateľka

Veľmi rada ponúknem tipy na dve knižky, ktoré som nedávno čítala v angličtine a ktoré ma veľmi zaujali. Sú to: C. J. Sansom: „Dissolution“ a S. J. Parris: „Here-sy“. Pokiaľ ide o moje prekladové knižky fikcie, širokej verejnosti vrele odporúčam knižku od Charlesa Martina: "When Crickets Cry" (Keď cvrčky plačú).

SILVIA HAVELKOVÁ, autorka literatúry pre deti, kronikárka

Mne najviac chýba bod, na ktorý by som sa tešila. Teraz sa bojím tešiť, lebo žiaden termín nemusí byť istý. Napriek tomu patríam k šťastlivcom, ktorí prežívajú krízu lepšie. Chodím do práce, individuálne so psikom do prírody, som v záhradke, takmer každý deň cvičím s dcérou zumbu. Každý by si však mal nájsť nejakú výzvu, ku ktorej sa práve teraz môže odhodlať. A, ako sa povie, postaviť sa k nej čelom. Konkrétne ja som sa naučila piecť chlieb. Momentálne čítam knihu „Dejiny značiek“.

ZUZANA MIŠÁKOVÁ, herečka, moderátorka, producentka

Nemožnosť vystupovať v divadle mňa osobne tiež veľmi zasiahla – nielen ekonomicky, ale aj psychicky. Venujem sa teraz tvorbe do šuplíka s nádejou, že raz uzrie svetlo sveta aj na divadelných doskách. Tiež budeme s kolegami z knižnice hľadať spôsoby, ako pokračovať v talkšou Povedz mi, čo čítaš. Má za sebou tri sezóny a nechceme dovoliť korone, aby nám ju vzala. Čitateľom odporúčam svetový bestseller od E. H. Gombricha „Príbeh umenia“, ktorý je považovaný za jednu z najlepších kníh o umení vôbec.

GABRIELA KROKVIČKOVÁ, riaditeľka VKMR

Počas mimoriadnej situácie a z nej vyplývajúcich opatrení, ktoré sme museli prijať, som si zatiaľ našla čas na čítanie dvoch kníh – „Smrť vo Viedni“ od Daniela Silvu a „Lovci monster s.r.o.“ od Larryho Correia. V danom období som nehľadala náročné čítanie, skôr išlo o odreagovanie a spríjemnenie si aj tak náročného obdobia, ktoré všetci momentálne zažívame.

SPÄTNÉ ZRKADLO

SYLVIA FABOVÁ, vedúca knižnično-informačných služieb VKMR

Čítam rôzne žánre, niektorým sa aj vyhýbam a niektorých autorov, ktorí ma pred pár rokmi úplne očarili, by som dnes už nečítala. Zatiaľ splnili všetky moje čitateľské očakávania knihy z edície „Prekliati reportéri“. Sú to literárne spracované reportáže o rôznych historických udalostiach, krajinách, národnostiach, konfliktoch. Vyhovuje mi spôsob, akým autori spracujú a podajú tému čitateľovi a ešte viac ma baví, keď si musím niektoré súvislosti dohľadať na internete, lebo je to pre mňa natoľko zaujímavé, že informácie v knihe mi nestačia. Dobrá kniha je pre mňa vtedy, keď mi je ľúto, že sa už končí. Prajem si, aby čitatelia v našej knižnici našli čo najviac takých kníh a aby to bolo čím skôr...!

JAROSLAV BAŠKA, predseda TSK, poslanec NR SR

Dovolím si tvrdiť, že súčasná situácia nám všetkým zmenila poradie priorit a prinútila nás zastaviť šialené tempo, v ktorom sme žili. Mnohí z nás si v tejto situácii našli čas aj na literatúru a knihy, ktoré sme mali v pláne prečítať už dávno, no akosi na ne nebolo čas.

Priznám sa, že patríam tiež do tejto skupiny ľudí. Uplynulé sviatočné dni som však využil na to, aby som si prečítal knihu o Najväčšom Slovákovi – generálovi M. R. Štefánikovi, rodákovi z Košarísk. Kniha „Prebijem sa! – Štefánik. Muž železnej vôle“ vyšla síce už pred dvoma rokmi, ale pracovné povinnosti mi, žiaľ, neumožnili zahryznúť sa do pútavého príbehu o životnom diele malého košarišského chlapca, pre ktorého nič nebolo nemožné. Túžba spoznať život nášho rodáka sa sformovala pod vplyvom celonárodných osláv k 100. výročiu tragického úmrtia Štefánika, ktoré sa uskutočnili v máji minulého roka v rámci Roku M. R. Štefánika. Ten slovenská vláda vyhlásila ešte vo februári 2019, tento rok ho ukončí 140. výročie jeho narodenia. Prečo som siahol práve po tejto knihe? Publikácia, ktorú mi odporučili aj viacerí známi, prináša komplexný pohľad na Štefánikovu osobnosť a jeho životný príbeh. Zanechá vo vás silný odkaz, pretože ponúka informácie, ktoré nenájdete v učebniciach a preto si myslím, že je vhodná aj pre mladých čitateľov.

Vďaka prečítaniu tejto knihy si na nové poznatky spomeniem vždy, keď budem prechádzať okolo Štefánikovej busty vo vestibule župného úradu, ktorú sme spolu

s bustami Štúra, Hurbana a Dubčeka osadili v priestoroch úradu v máji 2019.

Pokiaľ ide o otázku, čo najlepšie vystihuje moje súčasné dni „v núdzovom režime“ počas pandémie koronavírusu, tak popri každodennom rozhodovaní a prijímaní nových opatrení s kolegami na župnom úrade trávim viac času so svojou rodinou. Chýbať tiež nesmie jazda na bicykli, počas ktorej si nielen dobre zašportujem, ale prídem aj na iné myšlienky.

RÓBERT LETZ, historik, pedagóg

Tento čas, ktorý všetci prežívame, je časom, ktorý nás núti viac zamýšľať sa, hľadať a prehodnocovať. Náš dom v Pezinku sme nazvali žltá ponorka. Plavíme sa s manželkou a šiestimi deťmi a občas sa aspoň na chvíľu vynoríme z oceánu, aby sme sa v malokarpatskej prírode nadýchli jarného vzduchu. Pretože deti i manželka potrebujú prístup k počítaču, dostanem sa k práci - písaniu historických štúdií a článkov až večer, keď všetko stíchne. Práve dokončievam štúdiu o kresťanskom disente na konci 80. rokov 20. storočia. Fascinuje ma ten nástup nádeje a odvahy, obrovská vlna solidarity, niečo, z čoho asi čerpáme dodnes. V tejto súvislosti som si našiel čas na knihu Jána Chryzostoma Korca „Dni a roky po barbarskej noci“. Je to zaujímavý rozhovor s osobnosťou, ktorá stvárňovala dejiny práve v pohnutých časoch 50. až 90. rokov 20. storočia. Cením si otvorenosť tejto knihy a cítim z nej cennú historickú skúsenosť. K čítaniu iných kníh sa dostávam skoro ráno, ešte v posteli. Chcel by som spomenúť najmä knihu P. J. Robertiho „Nenápadné čnosti“. Obsahuje súbor vynikajúcich myšlienok pre formovaniu duchovného života človeka vo svete. Srdečne pozdravujem všetkých zamestnancov trenčianskej knižnice a jej čitateľov.

MARGITA IVANIČKOVÁ, tajomníčka Spolku slovenských spisovateľov v Trenčíne

Pre tých, ktorí nemilujú rýchle tobogany života s ich ešte rýchlejšie prúdiacou vodou iba na povrchu, situácia až taká mimoriadna nie je. Je iná. Aspoň z môjho pohľadu. Nie sme ničím vyvolená civilizácia, ktorej by sa mali vyhýbať kataklizmy, ktoré ľudstvo už neraz zažilo. Iba spohodnené generácie, ktoré si domýšľavo hovejú v relatívnom blahobyte, bez akéhokoľvek zážitku života v nejakej tiesni, či núdzi, o týchto mimoriadnych situáciách, pandemiách, vojnách a katas-

trofách čítajú iba ako o dejepisných faktoch s nepriznaným hrejivým pocitom: Ako dobre, že sa to nestalo mne! A hľa! Svet sa zrazu zviha v krči, na ktorý nebol pripravený. A pripravený nebol práve pre tú donebavolajúcu povrchnosť bytia. Dávno je na svete na túto tému niekoľko kníh skvelého autora libanonského pôvodu Nassima Nicholasa Taleba – „Antifragilita“. Náročné vedecké čítanie o tom ako sa nestratiť v prívaloch chaosu, náhodilosti a neurčitosti. Alebo jeho "Čierna labuť". Citujem: „Ľudia žijúci na severnej pologuli si mysleli, že všetky labute sú biele. Presviedčala ich osobná skúsenosť: labuť inej farby nikdy nevideli. Keď moreplavci objavili Austráliu, Európania sa dozvedeli šokujúcu informáciu – existujú čierne labute! Ponaučenie? Jediný negatívny dôkaz rozvráti pravdu, ktorá sa zdala večná. Tak ako osud moriaka, čo žije bezstarostný život dobre kŕmeného tvora, aby sa na Deň vďakvyzdania presvedčil, že život je vlastne pes.“ Metafora slúži Talebovi na pomenovanie extrémnych udalostí. Čiernu labuť definuje ako neočakávaný jav, ktorý má ohromný dosah. A je spätne vysvetliteľný a predvídateľný až po tom, ako sa prvý raz objaví. Do kategórie Čiernych labutí patrí 11. september 2001, laser, internet, kríza na Wall Streete v roku 1987, finančná kríza 2008 atď. Teda udalosti, ktoré šokovali súčasníkov, či objavy, ktoré mali extrémny a neočakávaný vplyv. Odporúčam čítať Taleba, Senecu, jeho Listy Luciliovi a načakané deje nás nájdú pripravených. Aspoň o niečo pripravenějších. Aspoň niektorých. S knihou človek nikdy nie je sám.

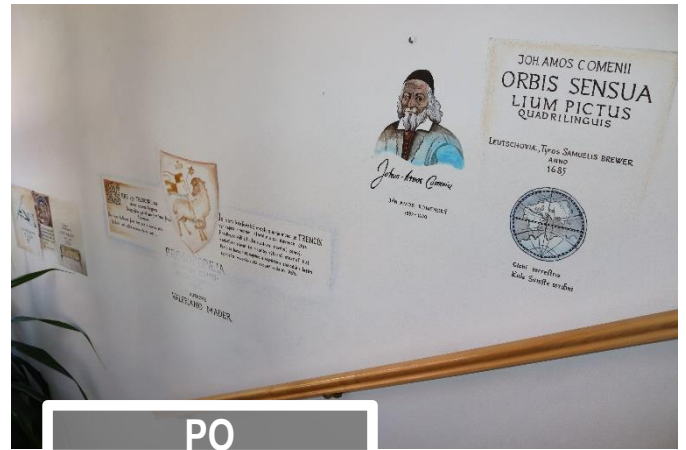
ONDREJ SOKOL, spisovateľ, vodič autobusu, trenčiansky rodák

Momentálne nečítam nič nové, ale postupne si opakujem všetky diely „Zemeplochy“ od Terryho Pratchetta, ktoré doma mám - akosi mám v tejto situácii chuť na niečo zábavné a odľahčené. A Pratchett je geniálny, jedno či v origináli alebo v úžasnom českom preklade. Ale mám aj nejaké knihy, ktoré som si kúpil predtým a ešte som na ne nemal čas, a vyzerať že si ho konečne nájdem. Nudiť sa určite nebudem. Čo sa týka mojej tvorby, keďže nútene sedím doma a nechodím do mojej "normálnej" práce, môžem sa jej venovať naplno, takže snáď aspoň vydanie mojej tretej knihy príde o pár týždňov skôr. Aj keď momentálne je neisté čokoľvek prorokovať. ■ PM; Foto: VKMR

NÁSLEDKY A REKONŠTRUKCIA HAVÁRIE VODY VO VKMR NA JASELSKEJ ULICI

PO HAVÁRII

PO REKONŠTRUKCII

LETNÉ TVORIVÉ DIELNE FRČIA V PLNOM PRÚDE

Vedeli ste, že v trenčianskej knižnici sa dajú prečítať aj prázdniny?

Oddýchnuť si musíme všetci. Aby však relax neskázol do prázdninového útlmu, špeciálne deťom ponúkame účinný liek: zopár prečítaných kníh v kombinácii s kreatívnym balíčkom aktivít na letné témy. Presvedčte sa na pracoviskách s literatúrou pre deti a mládež VKMR denne od 10.30 do 12.30 h!

PREČÍTANÉ LETO v trenčianskej knižnici zahŕňa tvorivé dielne a hravé čítanie o stromoch, meste, drakoch, kuchyni či tichu.

Bližšie informácie: www.vkmr.sk; www.precitaneleto.sk

prečítané leto

HRAVÉ ČÍTANIE   **TVORIVÉ DIELNE**

O knihách   O meste   O drakoch   O tichu
O stromoch   O kuchyni   ...

1.7. – 28.8.2020 denne od 10.30 do 12.30 h

KDE?

Vo Verejnej knižnici M. Rešetku v Trenčíne

- Literatúra pre deti a mládež (Hasičská ul.)
- Pobočky:
  - Dlhé Hony
  - Juh
  - Kubrá

Kontakty: www.vkmr.sk

Počet miest je obmedzený. Účasť treba vopred nahlásiť.

u. fond na podporu umenia
Podujatie z verejných zdrojov podporil Fond na podporu umenia.

Z verejných akcií zhotovujeme fotografie, videá, výsledkové listiny, ktoré sú uverejnené na webovej stránke knižnice www.vkmr.sk.

Tvorivé dielničky „O drakoch“ s deťmi zo ZŠ na Veľkomoravskej ulici v Trenčíne, vpravo hore žiačka Súkromnej ZŠ FUTURUM v Trenčíne

V záujme skvalitnenia poskytovaných informácií si radi prečítame
VAŠE POSTREHY, NÁMETY A PRÍSPEVKY,
ktoré nám môžete adresovať e-mailom na multi@vkmr.sk,
prípadne zaslať poštou na adresu
Verejnej knižnice Michala Rešetku (Hasičská 1, 911 82 Trenčín)

www.vkmr.sk

Knihovník

Metodický časopis pre verejné knižnice okresov Trenčín, Nové Mesto nad Váhom, Bánovce nad Bebravou a Myjava

Ročník: 37

Číslo: 2/2020

Edícia: Metodika

Zostavil a graficky upravil: Mgr. Peter Martinák

Zodpovedný redaktor: Ing. Gabriela Krokvičková (vkmr@vkmr.sk)

Redakčná rada: Bc. Sylvia Fabová; Mgr. Martina Zobková; Mgr. Peter Martinák

Za obsah a jazykovú úpravu zodpovedajú autori príspevkov.

Vydala: Verejná knižnica Michala Rešetku v Trenčíne, 2020

©

VKMR